

RESTONOMIKOULUTUS

MATKAILUN KOULUTUSOHJELMA

Aikuiskoulutus Oulu

2011 - 2014

MMO11K

3.5.2011

Matkailun koulutusohjelma

Aikuiskoulutuksena toteuttavassa Matkailun koulutusohjelmassa on painopisteenä matkailun palveluliiketoiminta. Keskeisinä teemoina ovat matkailupalvelujen suunnittelu ja tuottaminen, liiketoimintaosaaminen, viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen ja kulttuuriosaaminen sekä kansainvälisyys.

Opintojen toteutus

Koulutus toteutetaan monimuoto-opiskeluna, ja se sisältää sekä lähi- että etäopiskelua. Osan opinnoista voi tehdä itsenäisesti verkko-opintoina.

Opiskelijalle tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS), jonka mukaan hän etenee opinnoissaan Matkailun koulutusohjelmassa. Opiskelijan on mahdollista osoittaa aiemmin hankittua osaamistaan ja saada esim. näytön perusteella joitakin opintojaksoja hyväksytyksi, jolloin suoritettava opintopistemäärä jää pienemmäksi kuin 210 op.

Opintoihin sisältyy oppimistehtäviä, joilla kehitetään oman työpaikan tai alan muiden yritysten toimintaa. Opintojen kuuluu 5 kk työharjoittelua. Työharjoittelun voi tehdä useammassa jaksossa joko omassa tai opiskelijan etsimässä muussa toimintaympäristössä myös ulkomailla. Harjoittelulle määritellään erikseen oppimistavoitteet. Näiden lisäksi opintoja voidaan suunnata työkokemuksen ja kiinnostuksen mukaisesti myös vapaasti valittavissa opinnoissa, projektityöskentelyissä ja opinnäytetyössä.

Kontaktijaksot pääsääntöisesti ovat Oulussa perjantaisin klo 14–20 ja lauantaisin klo 8-14, 2-3 kertaa kuukaudessa. Opiskelu tapahtuu ryhmässä, jolloin oppia voi myös muilta alan ammattilaisilta.

Koulutusohjelman rakenne

koodi	opintokokonaisuus ja opintojakso	opinto- pisteet	Lukuvuosi			
			1	2	3	4
<u>PERUSOPINNOT</u>		60				
MMPE0Z	<i>Matkailupalvelujen perusteet</i>	25				
MMPE001	Matkailun perusteet	4	4			
MMPE002	Suomen ja maailman matkailumaantiede	3	3			
MMPE003	Majoitusliiketoiminta	3	3			
MMPE004	Matkailun ohjelmapalvelut	3	3			
MMPM004	Ruokapalveluiden ja ravitsemuksen perusteet	3	3			
MMPE007	Anniskelu	3	3			
MMPE006	Hygienia ja puhtaanapito	3	3			
MMPM007	Turvallisuus ja ensiapu	3	3			
MMPF0Z	<i>Liiketoimintaosaaminen 1</i>	11				
MMPB001	Matkailu- ja ravitsemisalan yritystoiminta	4	4			
MMPB002	Markkinoinnin ja asiakaspalvelun perusteet	4	4			
MMPT002	Talousmatematiikka	3	3			
MMPG0Z	<i>Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen 1</i>	24				
MMPC001	Suomen kieli ja viestintä	6	6			
MAAG003	Svenka inom turismen 1	3	3			
MMPG001	Basics of Tourism English	3	3			
MMPG002	Interactive English	4	4			
MMPG003	Tietotekniikka ja sähköinen viestintä	5	5			
MMPG004	Opiskeluvalmiudet ja HOPS	3	1	1	1	
<u>AMMATTIOPINNOT</u>		90				
(MMAA3Z)	<i>Matkailupalvelut</i>	40				
MMAS3Z	<i>Kulttuuriosaaminen</i>	11				
MMAS301	Suomalainen kulttuuri ja paikallisoosaaminen	5		5		
MMAE003	World Cultures	3			3	
MMAM007	Elämyksiä ruokakulttuurista	3		3		
MMAS4Z	<i>Matkailupalvelujen suunnittelu ja tuottaminen</i>	29				
MMAS401	Matkailupalvelujen tuotekehitys ja tuotteistaminen	5			5	
MMAR701	Tapahtumat ja projektitoiminta	9	3	3	3	
MMAF002	Matkailun strateginen suunnittelu	3			3	
MMAR002	Sustainable Tourism	3		3		
MMAR901	Matkailun ruokapalvelut	3		3		
MMAR902	Majoituspalvelut	3		3		
MMAR903	Matkailun kuljetuspalvelut	3		3		
MMAS1Z	<i>Liiketoimintaosaaminen 2</i>	37				
MMAL010	Sopimus- ja kauppaoikeus	3		3		
MPAA304	Markkinointiviestintä	3			3	
MMAS101	Neuvotteleva myynti	3		3		
MMAL004	Matkailupalvelujen markkinointi	3		3		
MMAL009	Laskentatoimen perusteet	4		4		
MMAL005	Johdon laskenta	5			5	
MMAL007	Palveluyrityksen johtaminen	5		5		

koodi	opintokokonaisuus ja opintojakso	opinto- pisteet	Lukuvuosi			
			1	2	3	4
MMAS102	Yrityksen suunnittelu ja kehittäminen	3			3	
MMAS103	Matkailun sähköinen liiketoiminta	3			3	
MMAS104	Tutkimus- ja kehittämistoiminta	5			5	
MMAS2Z	<i>Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen</i>	13				
MAPG004	Svenska inom turismen 2	3		3		
MPAA002	Business Communication Skills	3		3		
MMAS201	English for Tourism Professionals	4			4	
MAAH002	Asiakirjoittaminen	3		3		
MPOA0Z	<i>Opinnäytetyö</i>	15				15
MPOA001	Opinnäytetyö					
MPHA0Z	<i>Harjoittelu</i>	30		15	15	
MPHA001	Harjoittelu					
VAPAAZ	<i>Vapaasti valittavat opinnot</i>	15		5	5	5
			61	71	58	20
	Yhteensä	210				

MATKAILUN KOULUTUSOHJELMAN OPINTOJAKSOKUVAUKSET Oulun aikuiskoulutus 2011 - 2014

PERUSOPINNOT

(MMPE0Z) MATKAILUPALVELUJEN PERUSTEET 25 op THE PRINCIPLES OF TOURISM SERVICES

(MMPE001) Matkailun perusteet Principles of Tourism

Laajuus:	4 op	Ajoitus:	1. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija saa yleiskuvan matkailualan historiasta ja nykypäivästä. Opiskelija ymmärtää matkailun yhteiskunnallisena ilmiönä ja on tietoinen sen vaikutuksesta ympäristöön.		
Sisältö:	Matkailun historia ja peruskäsitteet Lähtöalueet, reitit ja kohdealueet sekä työntö- ja vetovoimatekijät matkailussa Matkailun aluetaloudellinen merkittävyys Matkailu- ja ympäristö Ajankohtaiset matkailuteemat		
Toteutus:	Luennot ja harjoitukset		
Suoritukset:	Harjoitukset, tentti ja harjoittelu käytännössä		
Kirjallisuus:	Cooper, Fletcher, Gilbert, Shepherd & Wanhill: Tourism, Principles and Practice (2008) Muu opettajan osoittama materiaali		

(MMPE002) Suomen ja maailman matkailumaantiede Tourism Geography of Finland and the World

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	1. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija osaa muodostaa kokonaiskäsityksen Suomen ja maailman matkailualueista- ja reiteistä sekä matkailun tulevaisuudesta.		
Edeltävä osaaminen:	Matkailun perusteet		
Sisältö:	Suomi ja maailma matkailualueena Kulttuurialueet Matkakohteet, keskukset ja reitit Matkailun tulevaisuus Suomessa ja maailmalla		
Toteutus:	Luennot ja harjoitukset		

Suoritukset:	Tentti ja harjoitukset
Kirjallisuus:	Cooper, Fletcher, Gilbert, Shepherd & Wanhill: Tourism Principles and Practice (2008) Vuoristo & Vesterinen: Lumen ja suven maa (2009) Muu oppitunneilla jaettava materiaali

(MMPE003)**Majoitusliiketoiminta**

The Accommodation Business

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	1. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija osaa verrata majoituspalvelujen toteuttamisvaihtoehtoja. Hän saa käsityksen majoitusliikkeen sisäisestä ja ulkoisesta toimintaympäristöstä.		
Sisältö:	Majoitustoiminnan historia Suomessa ja maailmalla Majoitustoiminta Suomessa Majoitusliikkeen ulkoinen ja sisäinen toimintaympäristö Majoitusliikkeen puhtaanapito Opera -hotellivaraushjelma		
Toteutus:	Luennot ja pienryhmäharjoitukset		
Suoritukset:	Harjoitustyöt ja harjoittelu käytännössä		
Kirjallisuus:	Asunta, Brännare-Sorsa, Kairamo, Matero: Majoitus- ja matkailupalvelu (2005) Muu luennoilla ilmoitettava ja jaettava materiaali		

(MMPE004)**Matkailun ohjelmapalvelut**

Tourism Programme Services

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	1. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija tunnistaa ohjelmapalvelut osaksi matkailun kenttää. Hän pystyy selittämään matkailun ohjelmapalvelujen toimialarakenteen. Hän osaa yhdistää luonto-, liikunta-, hyvinvointi- ja kulttuuripalvelut osaksi aktiviteettimatkailun ohjelmapalveluja.		
Sisältö:	Matkailun ohjelmapalvelut - toimialarakenne Markkinat ja niiden kehitys Ohjelmapalvelujen tuotanto- ja toimintamenetelmät Toimialan menestystekijät, ongelmat ja kehittämistarpeet Toimialan tulevaisuusnäkymät Aktiviteetit osana ohjelmapalveluja		
Toteutus:	Luennot, pienryhmäharjoitukset, yritysvierailut		
Suoritukset:	Harjoitustyöt ja tentti		
Kirjallisuus:	Verhelä, P. ja Lackman, P. 2003, Matkailun ohjelmapalvelut, WSOY Porvoo		

(MMPM004)**Ruokapalveluiden ja ravitsemuksen perusteet**

Introduction to Food Services and Nutrition

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	1. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija ymmärtää ruokapalvelujen merkityksen matkailualalla ja tunnistaa erilaisten matkailijoiden ruokaan liittyvät tarpeet.		
Sisältö:	Ruokapalveluiden merkitys matkailussa Keittiötilat ja laitteet, keittiön työturvallisuus Ruokapalvelujen tuottamisen vaiheet Vakioateriat ja ruokalistat Ravitsemuksellinen laatu ruokapalveluissa ja erityisruokavalioasiakkaiden huomioiminen		
Toteutus:	Luennot, harjoitukset ja ruoanvalmistus opetuskeittiössä		
Suoritukset:	Tentti, harjoitustyö ja harjoittelu käytännössä		
Kirjallisuus:	Ilmoitetaan opintojakson alussa		

(MMPE007)**Tarjoilu ja anniskelu**

Serving and Bar Services

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	1. vsk
Osaamistavoite:	Opintojakson suoritettuaan opiskelija ymmärtää tarjoilijan työnkuvaa ja osaa selittää anniskelulainsäädännön perusteet.		
Sisältö:	Ruokien ja juomien tarjoilu Tarjoilijan myyntityö Anniskelu Tarjoilu ja anniskelun omavalvonta		
Toteutus:	Luennot ja harjoitukset		
Suoritukset:	Tentti, oppimistehtävät ja harjoittelu käytännössä		
Kirjallisuus:	Mykkänen & Ursin.2007.Tarjoilukirja.Restamark. Anniskelulainsäädäntö. www.valvira.fi		

(MMPE006)**Hygienian ja puhtaanapito**

Hygiene and Sanitation

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	1. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija ymmärtää hygienian ja puhtaanapidon merkityksen matkailupalvelulle ja tietää toimintatavat hygienisten riskien vähentämiseksi.		
Sisältö:	Elintarvikelainsäädäntö ja -valvonta Mikrobit ja niiden ympäristövaatimukset Hygieeniset työskentelytavat		

Henkilökohtainen hygienia
 Ruokamyrkytykset
 Puhtaanapito
 Omaalvonta

Toteutus: Luennot ja harjoitukset

Suoritukset: Tenti ja harjoittelu käytännössä

Kirjallisuus: Ilmoitetaan opintojakson alussa

(MMPM007)

Turvallisuus ja ensiapu

Safety and First Aid

Laajuus: 3 op Ajoitus: 1. vsk

Osaamistavoite: Opiskelija osaa toimia ensiavun antamistilanteissa sekä osaa tarkastella ja arvioida turvallisuustekijöitä osana laatua.

Sisältö: Ensiapu eri tilanteissa.
 Valmius ensisammutustilanteissa.
 Turvallisuus matkailupalveluissa.
 Matkailun turvallisuuspassin suorittaminen.

Toteutus: Luennot, harjoitukset ja opetuskeskustelu.

Suoritukset: Tietotestit, ensiapuharjoitukset, sammutusharjoitus sekä tentti.

Kirjallisuus: Ensiapuopas. 2006. SPR, Duodecim. Kuluttajaviraston ohjeet ohjelmapalvelujen tuottajille.
 Turisti turvassa -kirjanen sekä muu Matkailun turvallisuuspassikoulutukseen kuuluva materiaali.

(MMPF0Z)

LIIKETOIMINTAOSAAMINEN 1 11 op **BUSINESS COMPETENCE 1**

(MMPB001)

Matkailu- ja ravitsemisalan yritystoiminta

Business Activities in the Tourism and Hospitality Sector

Laajuus: 4 op Ajoitus: 1. vsk

Osaamistavoite: Opiskelija hallitsee yritystoiminnan peruskäsitteistön ja perehtyy taloudelliseen ajatteluun. Hän ymmärtää matkailu- ja ravitsemisalan yritysten toimintaprosessia ja -ympäristöä.

Sisältö: Yritystoiminnan peruskäsitteet
 Yrityksen toimintaprosessi
 Ulkoinen, sisäinen ja omaehtoinen yrittäjyys
 Matkailu- ja ravitsemisalan yrityksen sidosryhmät
 Verkostoituminen / kumppanuusajattelu

Toteutus:	Luennot ja pienryhmäharjoitukset
Suoritukset:	Tentti, harjoitustyöt ja harjoittelu käytännössä
Kirjallisuus:	Kinkki S., Isokangas J. Yrityksen perustoiminnot (2006)

(MMPB002)**Markkinoinnin ja asiakaspalvelun perusteet**

Introduction to Marketing and Customer Service

Laajuus:	4 op	Ajoitus:	1. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija perehtyy markkinoinnin peruskäsitteisiin. Hän ymmärtää markkinoinnin merkityksen yrityksen toiminnassa ja tuntee palveluyrityksen markkinoinninerityspiirteet. Opiskelija ymmärtää asiakaspalvelun merkityksen yrityksen kilpailukeinona.		
Sisältö:	Asiakaskeskeinen markkinointiajattelu Markkinoinnin peruskäsitteet Markkinoinnin kilpailukeinot Kuluttajakäyttäytymisen perusteet Palvelun tuottamisen edellytykset Asiakaspalvelutilanteissa tarvittavat tiedot, taidot, asenteet ja toimintamallit.		
Toteutus:	Luennot, lähiopetus ja harjoitustyöt. Opinnot suoritetaan osittain TKI -opintoina.		
Suoritukset:	Harjoitustehtävät, tentti ja harjoittelu käytännössä.		
Kirjallisuus:	Kotler, P. Principles of Marketing, soveltuvin osin. Lahtinen & Isoviita. Asiakaspalvelun ja markkinoinnin perusteet.		

(MMPT002)**Talousmatematiikka**

Business Mathematics

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	1. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija hallitsee talouselämässä tarvittavat matematiikan perustaidot sekä osaa käyttää ja soveltaa niitä.		
Edeltävä osaaminen:	Lähtötasotesti		
Sisältö:	Matematiikan perusasioiden kertaaminen ja matemaattisten valmiuksien luominen Kate ja arvonlisävero Indeksit Valuutat Korkolasku ja korkokorkolasku sovelluksineen Luotot		
Toteutus:	Luennot ja harjoitukset		
Suoritukset:	Tentti ja harjoitukset		

Kirjallisuus: Saaranen P., Koltola E., Pösö J. 2010. Liike-elämän matematiikkaa. Edita Oy. Helsinki

(MMPG0Z)

**VIESTINTÄ- JA
VUOROVAIKUTUSOSAAMINEN 1 24 op**
COMMUNICATION AND INTERACTION SKILLS 1

(MMPC001)

Suomen kieli ja viestintä
Finnish Language and Communication

Laajuus: 6 op Ajoitus: 1. vsk

Osaamistavoite: Opiskelija osaa ilmaista itseään ja pystyy toimimaan erilaisissa viestintätilanteissa sekä tuntee neuvottelu- ja kokouskäytännöt. Hän on harjaantunut kirjoittamaan tulevan ammattinsa edellyttämällä tavalla, hallitsee tieteellisen kirjoittamisen periaatteet ja kykenee laatimaan standardien mukaiset perusliikekirjeet.

Sisältö: Esiintymisjännitys
Äänenkäyttö
Asia- ja tilannepuheet
Vaikuttamiskeinot ja perustelutavat
Ryhmäviestinnän eri muodot
Neuvottelut ja kokoukset
Asiakirjat ja raportit
Prosessikirjoittaminen, viitteet ja lähteet
Kielenhuollon perusteet
Asiakirjastandardit, perusliikekirjeet
Sähköpostiviestintä

Toteutus: Lähiopetus, harjoitukset ja harjoittelu käytännössä. T&K opintojakso 2 op.

Suoritukset: Esseet, esitykset ja käytännön jakson suullinen ja kirjallinen raportointi. Kirjeviestintä suoritetaan erillisenä osiona, jossa tentti.

Kirjallisuus: Kauppinen, Nummi, Savola: Tekniikan viestintä
Kortetjärvi-Nurmi, Kuronen, Ollikainen: Yrityksen viestintä

(MAAG003)

Svenska inom turismen 1
Swedish: Svenska inom turismen 1

Laajuus: 3 op Ajoitus: 1. vsk

Osaamistavoite: Opiskelija kehittää suullista ja kirjallista kielitaitoaan siten, että hän pystyy toimimaan matkailun asiakaspalvelutilanteissa ja esittelemään yritystä ja sen tarjoamia palveluja sekä esittelemään Suomea matkailumaana

Edeltävä osaaminen: Lähtötasotesti

Sisältö: Kieliopin kertaus

Matkailualan puhetilanteet
 Matkailuyrityksen ja sen henkilökunnan esittely
 Matkailuyrityksen ja ravintolan asiakaspalvelu- ja myyntitilanteita

Toteutus: Pienryhmäopetus
 Suoritukset: Jatkuva näyttö, kirjallinen ja suullinen esitys ja tentit
 Kirjallisuus: Jokisalo-Minni: Flexservice

(MMPG001)

Basics of Tourism English

Basics of Tourism English

Laajuus: 3 op Ajoitus: 1. vsk
 Osaamistavoite: Opiskelija pystyy kohtaamaan ulkomaisen vieraan alan asiakaspalvelutilanteissa, hakemaan työ- ja harjoittelupaikkaa ulkomailta
 Edeltävä osaaminen: Lähtötasotesti
 Sisältö: Kieliopin kertaus
 Ammattikorkeakouluopinnot
 Työpaikan haku
 Matkailuyritysten toiminta
 Alan asiakaspalvelutilanteita
 Toteutus: Pienryhmäopetus
 Suoritukset: Jatkuva näyttö, suullinen esitys, kirjalliset tehtävät ja kirjallinen tentti
 Kirjallisuus: Opintomoniste

(MMPG002)

Interactive English

Interactive English

Laajuus: 4 op Ajoitus: 1. vsk
 Osaamistavoite: Opiskelija syventää suullista ja kirjallista kielitaitoaan ja vuorovaikutustaitojaan monikulttuurisessa ympäristössä
 Edeltävä osaaminen: Basics of Tourism English
 Sisältö: Keskusteluharjoituksia
 Matkailualueen esittely
 Prosessikirjoittaminen
 Toteutus: Pienryhmäopetus
 Suoritukset: Suulliset esitykset, kirjalliset tehtävät, jatkuva näyttö
 Kirjallisuus: Opintomoniste

(MMPG003)**Tietotekniikka ja sähköinen viestintä**

Information Technology and E-communication

Laajuus:	5 op	Ajoitus:	1. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija hallitsee esitysgrafiikan, tekstinkäsittelyn ja taulukkolaskennan keskeisimmät ominaisuudet ja osaa käyttää niitä työtehtävissään. Opiskelija osaa myös hyödyntää keskeisimpiä sähköisen viestinnän työvälineitä.		
Sisältö:	Turvallinen tietojenkäsittely Sovellusohjelmien käytön perustaidot: Power Point, Word ja Excel Sosiaalisen median hyödyntäminen opiskelussa ja työssä.		
Toteutus:	Luennot ja harjoitukset		
Suoritukset:	Tentit, harjoitukset ja harjoittelu käytännössä		
Kirjallisuus:	Leino, Antti. Dialogin aika. Markkinoinnin ja viestinnän digitaaliset mahdollisuudet, 2009. Muu opettajan ilmoittama materiaali.		

(MMPG004)**Opiskeluvalmiudet ja HOPS**

Personal Development Programme

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	1.-3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija perehtyy ammattikorkeakouluun ja valitsemaansa alaan sekä oppii hyödyntämään opiskelijapalveluja. Hän oppii suunnittelemaan opintojaan, arvioimaan oppimistaan ja saa välineitä seurata omaa ammatillista kehittymistään. Opiskelija saa perustiedot/perusteet verkko-opintojen suorittamiseen.		
Sisältö:	Opiskelu ammattikorkeakoulussa, opiskelutaidot ja oppimisympäristö Opiskelijapalvelut Ryhmytyminen Opintojen suunnittelu Ammatillinen kehittyminen Työelämässä toimiminen		
Toteutus:	Luennot, pienryhmätyöskentely, suunnittelu- ja kehityskeskustelut sekä verkko-opetus		
Suoritukset:	Osallistuminen ja annettujen tehtävien suorittaminen		
Kirjallisuus:	Opinto-opas, Käyttis, sähköinen materiaali ja muu oppitunneilla jaettava materiaali		

AMMATTIOPINNOT

(MMAA3Z)

MATKAILUPALVELUT 40 op TOURISM SERVICES

(MMAS3Z)

KULTTUURIOSAAMINEN 11 op CULTURAL COMPETENCE

(MMAS301)

Suomalainen kulttuuri ja paikallisosaaminen Finnish Culture and Local Competence

Laajuus:

5 op

Ajoitus:

2. vsk

Osaamistavoite:

Opiskelija hallitsee perustiedot suomalaisesta elämäntavasta sekä kulttuurista ja opiskelija osaa soveltaa kulttuuria ja paikallisuutta matkailuelinkeinossa.

Sisältö:

Suomalaisuuden tausta
Kansallinen ja paikallinen kulttuuri
Paikallinen kulttuuri matkailun tuotekehityksessä

Toteutus:

Opintojakso toteutetaan pääosin verkko-opintoina.

Suoritukset:

Verkossa olevat tehtävät, tuotekehitystehtävä vierailut ja tentti.

Kirjallisuus:

Verkossa oleva materiaali ja soveltuva lähdekirjallisuus.

(MMAE003)

World Cultures World Cultures

Laajuus:

3 op

Ajoitus:

3rd yr

Osaamistavoite:

Students will be conversant with world cultures and subcultures, cultural regions and key cultural syndromes. The course provides the opportunity to apply this knowledge in tourism.

Sisältö:

Cultural diversity
Cultural geography
Cultures and tourism
Key concepts of culture
Ethnic cultures

Toteutus:

Lectures, small group work, presentations and individual portfolio. Teaching language is English.

Suoritukset:

Individual assignment and group work.

Kirjallisuus:

Material provided by lecturer

(MMAM007)**Elämyksiä ruokakulttuurista**

Food Culture Adventures

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	2. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija osaa selittää eri aikakausien ja maiden ruokakulttuurien piirteitä ja osaa soveltaa niitä matkailuelinkeinossa.		
Sisältö:	Ruoka ihmiskunnan historiassa Suomalainen ruokakulttuuri Lähihistorian ruokakulttuuri Maailman ruokamaat Ruokaelämyksen suunnittelu ja toteutus		
Toteutus:	Luennot, harjoitukset ja työskentely opetuskeittiössä		
Suoritukset:	Harjoitustehtävät		
Kirjallisuus:	Ilmoitetaan opintojakson alussa		

(MMAS4Z)**MATKAILUPALVELUJEN SUUNNITTELU JA TUOTTAMINEN 29 op**

PLANNING AND IMPLEMENTING TOURISM SERVICES

(MMAS401)**Matkailupalvelujen tuotekehitys ja tuotteistaminen**

Tourism Product Planning and Development

Laajuus:	5 op	Ajoitus:	3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija hahmottaa tuotteen merkityksen asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin ja odotuksiin perustuvana kilpailukeinona. Hän osaa suunnitella, kuvata ja hinnoitella tuotteita ja tuotekokonaisuuksia sekä arvioida yrityksen tuoteratkaisujen kannattavuutta vuositason tasolla.		
Edeltävä osaaminen:	Matkailupalvelujen markkinointi		
Sisältö:	Tuotteen ja elämyksen käsitteet Tuotekehitysprosessi Asiakaskohderyhmät ja markkinat Matkailupalvelujen laatu ja laatujärjestelmät Hinnoittelu ja palvelutuotteen ansaintalogiikka		
Toteutus:	Monimuoto		
Suoritukset:	Harjoitustehtävät, yrityksen tuotesuunnitelman laatiminen. Osa opinnoista suoritetaan TKI.opintoina.		
Kirjallisuus:	Komppula R. & Boxberg M. 2002. Matkailuyrityksen tuotekehitys. Edita. Helsinki. Kotler P., Bowen J., Makens J. 2006. Marketing for Hospitality and Tourism. Pearson Education Inc. Upper Saddle River, NJ, USA. Sopivin osin.		

Borg P., Kivi E& Partti M. 2002. Elämyksestä elinkeinoksi. WSOY. Juva
Muu materiaali sovitaan kurssin aluksi.

(MMAR701)

Tapahtumat ja projektitoiminta

Events and Project Activities

Laajuus:	9 op	Ajoitus:	1.-3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija hallitsee tapahtuman järjestämisen prosessin ja osaa toimia erilaisissa tehtävissä tapahtumatuotannon parissa. Opiskelija hallitsee projektitoiminnan käsitteet ja projektimaisen työtavan.		
Edeltävä osaaminen:	Matkailun perusteet		
Sisältö:	Kokousten, kongressien ja tapahtumien järjestäminen Käsite projekti Projektin organisaatio ja talous Projektisuunnitelma ja sen tekeminen Projektin valvonta ja seuranta Projektin toteuttaminen Projektin päättäminen		
Toteutus:	Luennot ja ohjatut harjoitukset. Opintojakso toteutetaan osittain tutkimus- ja kehittämisopintoina.		
Suoritukset:	Projektikansion tekeminen ja osallistuminen tapahtumien järjestämiseen.		
Kirjallisuus:	Pelin R. Projektihallinnan käsikirja (2004) Silfverberg P. Ideasta projektiksi (2007) Kettunen S. Onnistu projektissa (2003) Kajaanin amk:n projektioppimisen työkalupakki Muu ilmoitettava ja jaettava materiaali		

(MMAF002)

Matkailun strateginen suunnittelu

Strategic Planning in Tourism

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija perehtyy kansainväliseen, valtakunnalliseen ja alueelliseen matkailun suunnitteluun. Opinnoissa tutustutaan aluekehityksen vuorovaikutteiseen toimintatapaan sekä strategisen suunnittelun menetelmiin.		
Edeltävä osaaminen:	Matkailun perusteet, Suomen ja maailman matkailumaantiede		
Sisältö:	Matkailun kansainvälinen, valtakunnallinen, alueellinen ja paikallinen strateginen suunnittelu. Matkailustrategiat ja niiden laadintaprosessi. Matkailualan liiketoiminnan alueellisten kehittämistarpeiden tunnistaminen ja kehitystyön erilaisia muotoja.		
Toteutus:	Luennot, pienryhmäharjoitukset ja asiantuntijoiden vierailut		

Suoritukset:	Tentti ja harjoitustyöt
Kirjallisuus:	Oppitunneilla jaettava materiaali. Muu erikseen nimettävä kirjallisuus. Aihealuetta käsittelevä ajankohtainen artikkeliaineisto.

(MMAR002)**Sustainable Tourism**

Sustainable Tourism

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	2. vsk
Osaamistavoite:	Students will gain basic knowledge of sustainable tourism theory and practice and how it is used and integrated in the business environment.		
Sisältö:	Kestävän matkailun lähtökohdat Matkailun ympäristövaikutukset Matkailun sosiaaliskulttuuriset vaikutukset Matkailuyritykset ja ympäristöjärjestelmät ja -merkit Vastuullinen matkailija Vaihtoehtoinen matkailu - tavanomainen massaturismi Ekomatkailu (ecotourism)		
Toteutus:	Verkko-opinnot, itsenäinen opiskelu		
Suoritukset:	Oppimispäiväkirja, harjoitustehtävät, tentti		
Kirjallisuus:	Weaver, D. (2006). Sustainable tourism: Theory and Practice, Elsevier Butterworth-Heinenmann Muu opettajan osoittama kirjallisuus		

(MMAR901)**Matkailun ruokapalvelut**

Tourism Food Services

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	2. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija tunnistaa erilaisia ruokapalvelun tarjoajia ja osaa arvioida niiden soveltuvuutta osaksi matkailupalvelua.		
Sisältö:	Ruokapalveluiden tarjoajat Ruokapalvelun laatutekijät Ruokapalveluiden hankinta		
Toteutus:	Luennot, yritysvierailut, harjoitukset		
Suoritukset:	Harjoitustyö		
Kirjallisuus:	Ilmoitetaan opintojakson alussa		

(MMAR902)**Majoituspalvelut**

Accommodation Services

Laajuus: 3 op Ajoitus: 2. vsk

Osaamistavoite: Opiskelija saa käsityksen majoitusliikkeen sisäisestä ja ulkoisesta toimintaympäristöstä. Opiskelija osaa majoitusliikkeen varaustoiminnot ja check-in ja check-out -prosessin. Lisäksi opiskelija hallitsee kannattavuuden seuranta ja hinnoittelua. Opiskelija perehtyy myös majoitusliikkeen turvallisuuteen ja vastuulliseen matkailuun.

Edeltävä osaaminen: Majoitusliiketoiminta

Sisältö: Majoitusliikkeen markkinointi
Majoitusliikkeen varaustoiminnot
Check-in, asuminen ja check-out -prosessi
Kannattavuus, hinnoittelu, seuranta ja johtaminen
Turvallisuus
Vastuullinen matkailu

Toteutus: Luennot, harjoitukset ja yritysvierailut

Suoritukset: Tentti ja harjoitukset

Kirjallisuus: Asunta, Brannare-Sorsa, Kairamo, Matero: Majoitus- ja matkailupalvelu
Muu kirjallisuus ilmoitetaan jakson alussa

(MMAR903)**Matkailun kuljetuspalvelut**

Transport Services in Tourism

Laajuus: 3 op Ajoitus: 2. vsk

Osaamistavoite: Opiskelija ymmärtää matkustajakuljetusten merkityksen matkailun klusterissa. Hän hahmottaa kuljetuspalveluiden tarpeellisuuden matkailupalveluiden saatavuuden kannalta.

Edeltävä osaaminen: Matkailun perusteet

Sisältö: Kuljetusmuodot ja matkustajavirrat
Matkustajakuljetusten merkitys matkailukohteelle
Lentoliikenne
Maaliikenne
Vesiliikenne

Toteutus: Monimuoto

Suoritukset: Harjoitustehtävät ja tentti

Kirjallisuus: Sovitaan kurssin alussa

(MMAS1Z)**LIIKETOIMINTAOSAAMINEN 2 37 op**
BUSINESS COMPETENCE 2**(MMAL010)****Sopimus- ja kauppaoikeus**

Contract and Commercial Law

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	2. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija osaa sopimusoikeuden yleiset periaatteet ja hallitsee yritystoimintaan liittyvät keskeisimmät sopimustyytit		
Sisältö:	Sopimusoikeuden yleiset opit Sopimuksen syntyminen Edustus Yritysmuodot Matkailuoikeus		
Toteutus:	Verkkokurssi ja monimuoto		
Suoritukset:	Tehtävät ja tentti		
Kirjallisuus:	Ilmoitetaan opintojakson alussa		

(MPAA304)**Markkinointiviestintä**

Marketing Communications

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija perehtyy markkinointiviestinnän keinoihin, sekä ymmärtää markkinointiviestinnän merkityksen ja vaikutukset. Opiskelija tuntee markkinointiviestinnän suunnittelun osa-alueet ja osaa soveltaa niitä.		
Edeltävä osaaminen:	Markkinoinnin ja asiakaspalvelun perusteet		
Sisältö:	Integroitu markkinointiviestintä Mainonta Suhde- ja tiedotustoiminta (PR) Myynnin edistäminen (SP) Markkinointiviestintäsuunnitelman laatiminen		
Toteutus:	Luennot ja harjoitustyöt		
Suoritukset:	Tehtävät ja harjoitustyöt. Osa kurssista voidaan suorittaa TKI opintoina.		
Kirjallisuus:	Sovitaan kurssin alussa.		

(MMAS101)**Neuvotteleva myynti**

Negotiative Selling

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	2. tai 3.vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija ymmärtää asiakaspsykologian merkityksen tuloksellisessa myyntityössä. Hän osaa analysoida myyntineuvotteluja ja kykenee reflektomaan omaa toimintaansa neuvottelutilanteissa. Opiskelija hallitsee myyntiprosessin etenemisen vaiheet ja tuntee myyntityön suunnittelun ja johtamisen osa-alueet.		
Sisältö:	Myyntityön psykologiaa Viestintä ja vuorovaikutus myyntineuvotteluissa Myyntineuvottelun vaiheet Myyntin tehostaminen ja myyntityössä kehittyminen Myyntin suunnittelu ja organisoiminen		
Toteutus:	Lähiopetus ja harjoitukset		
Suoritukset:	Aktiivisuus ja osallistuminen, annetut harjoitustehtävät. Opinnot suoritetaan osittain TKI-opintoina.		
Kirjallisuus:	Havunen, R. Uusi näkökulma asiakkaaseen - oivaltamisen kautta tuloksiin, Edita 2000. Chitwood, R: Huipputason myyntitaito. Asiakaslähtöisen myyntityön 7 vaihetta, Oy Rastor Ab. Muu opettajan osoittama materiaali		

(MMAL004)**Matkailupalvelujen markkinointi**

Marketing of Tourism Services

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	2. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija hahmottaa matkailupalvelujen markkinoinnin peruskilpailukeinot ja osaa arvioida niitä käytännön toteutustasolla.		
Edeltävä osaaminen:	Markkinoinnin ja asiakaspalvelun perusteet		
Sisältö:	Matkailupalvelujen markkinoinnin erityispiirteet Imago ja brandiajattelu matkailussa Matkailupalvelujen hinnoittelu ja erityispiirteet Matkailun jakelukanavat Kotimaan ja ulkomaan markkinoinnin erityispiirteet		
Toteutus:	Luennot ja harjoitustyöt		
Suoritukset:	Harjoitustehtävät ja tentti. Osa kurssista suoritetaan TKI-opintoina.		
Kirjallisuus:	Albanese, P., Boedeker, M., Matkailumarkkinointi Puustinen A., Rouhiaianen U. Matkailumarkkinoinnin teorioita ja työkaluja Kotler, P., Bowen, J., Makens, J., Marketing for Hospitality and Tourism, soveltuvin osin. Muu kirjallisuus ja täydentävä materiaali sovitaan kurssin alussa.		

(MMAL009)**Laskentatoimen perusteet**

Introduction to Accounting

Laajuus:	4 op	Ajoitus:	2. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija tuntee kahdenkertaisen kirjanpidon ja tilinpäätöksen laatimisen peruseriaatteen. Hän osaa arvioida yrityksen taloudellista tilannetta tuloslaskelman ja taseen perusteella.		
Sisältö:	Yrityksen taloudellinen toiminta ja laskentatoimi Kirjanpito ja tilinpäätös Arvonlisäverotuksen perusteita Johdatus tilinpäätösanalyysiin		
Toteutus:	Luennot, harjoitukset ja verkko-opinnot		
Suoritukset:	Tentti ja harjoitukset		
Kirjallisuus:	Jormakka R. - Koivusalo K. - Lappalainen J. - Niskanen M., Laskentatoimi		

(MMAL005)**Johdon laskenta**

Management Accounting

Laajuus:	5 op	Ajoitus:	3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija ymmärtää johdon laskentatoimen merkityksen yrityksen toiminnan suunnittelun ja päätöksenteon tukena. Opiskelija osaa laatia yrityksen taloutta ja kannattavuutta koskevia laskelmia ja tietää, kuinka näitä hyödynnetään päätöksenteossa.		
Sisältö:	Yrityksen liiketoimintaprosessit ja johdon laskentatoimen rooli Kannattavuuslaskelmat Budjetointi Hinnittelulaskelmat Toimintolaskenta Investointilaskelmat		
Toteutus:	Luennot, harjoitukset ja verkko-opinnot		
Suoritukset:	Tentti ja harjoitukset		
Kirjallisuus:	Selander K.- Valli R., Hinnottelu ja kannattavuus matkailu- ja ravitsemisalla Jormakka R. - Koivusalo K. - Lappalainen J. - Niskanen M., Laskentatoimi		

(MMAL007)**Palveluyrityksen johtaminen**

Leading a Service Company

Laajuus:	5 op	Ajoitus:	2.vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija tietää johtamisen peruskäsitteitä ja oppii ymmärtämään organisaatiossa työskentelevien ihmisten toimintaa. Opiskelija tietää toimenpiteitä, joita tarvitaan henkilöstövoimavarojen määrän säätelyyn, tarvittavan osaamisen varmistamiseen ja henkilöstön motivaation ylläpitoon.		
Sisältö:	Johtajan tehtävät ja roolit Johtamisen mallit Organisaatorakennemallit Yksilö organisaatiossa Ryhmät ja tiimit organisaatiossa Organisaatiokulttuuri Henkilöstösuunnittelu ja rekrytointi Perehdyttäminen ja työnopastus Työn organisointi ja muotoilu Henkilöstön kehittäminen Palkitseminen		
Toteutus:	Luennot ja harjoitukset. Opintojakso toteutetaan osittain TKI-opintoina.		
Suoritukset:	Harjoitukset ja tentti		
Kirjallisuus:	Ilmoitetaan opintojakson alussa		

(MMAS102)**Yrityksen suunnittelu ja kehittäminen**

Planning and Developing a Business

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija tuntee yrityksen strategisen suunnittelun vaiheet ja tavoitteet. Opiskelija ymmärtää toimintaympäristön muutoksen vaikutuksen matkailualan yrityksen toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Opiskelija osaa laatia liiketoimintasuunnitelman.		
Sisältö:	Yrityksen strateginen suunnitteluprosessi Toiminta-ajatus, arvot, visio Liikeideat ja liikeidean täsmentäminen Analyysit Laskelmat Liiketoimintasuunnitelma		
Toteutus:	Luennot ja harjoitukset. Opinnot suoritetaan osittain TKI-opintoina.		
Suoritukset:	Liiketoimintasuunnitelma		
Kirjallisuus:	Ilmoitetaan opintojakson alussa		

(MMAS103)**Matkailun sähköinen liiketoiminta**

E-commerce in Tourism

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	2-3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija ymmärtää tietotekniikan merkityksen matkailun liiketoiminnassa ja Internetin merkityksen matkailuyrityksen toimintaympäristönä. Opiskelija on perehtynyt matkailualan kannalta keskeisiin palveluihin ja sovelluksiin.		
Edeltävä osaaminen:	Matkailun perusteet, markkinoinnin ja asiakaspalvelun perusteet		
Sisältö:	Informaatioteknologian rooli ja käyttökohteet matkailuliiketoiminnan eri osa-alueilla. Internetin mahdollisuudet matkailuyrityksen markkinoinnissa ja myynnissä sekä tuotteiden jakelussa. Matkailualan kannalta keskeisiin sovelluksiin tutustuminen.		
Toteutus:	Luennot, harjoitukset, verkko-opiskelu		
Suoritukset:	Oppimistehtävät		
Kirjallisuus:	Ilmoitetaan opintojakson alussa.		

(MMAS104)**Tutkimus- ja kehittämistoiminta**

Research and Development Operations

Laajuus:	5 op	Ajoitus:	2-3. vuosikurssi
Osaamistavoite:	Opiskelija ymmärtää tieteen ja tutkimuksen peruskäsitteet ja rakenteet, osaa lukea kriittisesti kehittämishankkeiden tekstejä ja raportteja sekä itse suunnitella ja toteuttaa tutkielmia, selvityksiä ja kehittämishankkeita opiskeluaikana ja työelämässä. Opiskelija hallitsee tärkeimpien tutkimusmenetelmien käytön.		
Sisältö:	Tutkimusprosessit ja tieteellisen päättelyn perusteet. Määrällisen- ja laadullisen tutkimuksen käsitteet ja perusmenetelmät. Tutkimuksen suhde kehitystoimintaan.		
Toteutus:	Luennot ja harjoitukset		

(MMAS2Z)**VIESTINTÄ- JA
VUOROVAIKUTUSOSAAMINEN**

2 13 op

COMMUNICATION AND INTERACTION COMPETENCE 2

(MAPG004)**Svenska inom turismen 2**

Swedish: Svenska inom turismen 2

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	2. vsk
----------	------	----------	--------

Osaamistavoite:	Opiskelija selviytyy matkailualan kirjallisissa ja suullisissa viestintätilanteissa. Hän osaa alan rutiinikirjeenvaihdon ja harjaantuu neuvottelemaan erilaisissa liike-elämän tilanteissa.
Edeltävä osaaminen:	Svenska inom turismen 1
Sisältö:	Varaustilanteet Matkaohjelmat Neuvottelutilanteet Liikeviestintä Työhakemus
Toteutus:	Pienryhmäopetus
Suoritukset:	Jatkuva näyttö, kirjallinen koe ja suullinen esitys
Kirjallisuus:	Opintomoniste

(MPAA002)**Business Communication Skills**

Business Communication Skills

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	2. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija pystyy viestimään suullisesti ja kirjallisesti matkailualan vaatimissa tilanteissa eri viestintävälineitä käyttäen		
Edeltävä osaaminen:	Basics of Tourism English, Interactive English		
Sisältö:	Matkailuyrityksen viestintä (varaukset, vahvistukset, peruutukset, muutokset, reklamaatiot) Maksuliikenne Neuvottelut		
Toteutus:	Pienryhmäopetus		
Suoritukset:	Jatkuva näyttö, suullinen esitys, kirjalliset tehtävät ja kirjallinen tentti		
Kirjallisuus:	Opintomoniste		

(MMAS201)**English for Tourism Professionals**

English for Tourism Professionals

Laajuus:	4 op	Ajoitus:	3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija pystyy keskustelemaan matkailualan ajankohtaisista aiheista sekä suunnittelemaan ja esittelemään matkailutuotteen		
Edeltävä osaaminen:	Basics of Business English, Interactive English, Business Communication Skills		
Sisältö:	Ajankohtaiset tekstit Matkailutuotteen suunnittelu ja esittely Asiakirjoittaminen		

Toteutus:	Pienryhmäopetus
Suoritukset:	Jatkuva näyttö, suullinen esitys, kirjalliset tehtävät ja kirjallinen tentti
Kirjallisuus:	Opintomoniste

(MAAH002)**Asiakirjoittaminen**

Academic Writing

Laajuus:	3 op	Ajoitus:	2. - 3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija osaa laatia opinnäytetyön jäsennellysti, analyttisesti ja selkeästi. Hän pystyy käyttämään kirjallista ammatillista kieltä erilaisissa tehtävissä. Lähteitä opiskelija osaa käyttää tarkoituksenmukaisesti ja kriittisesti.		
Sisältö:	Tekstin laatimisen ohjeet Tieteellisen kirjoittamisen ohjeet Kielenhuolto		
Toteutus:	Pienryhmätyöskentely ja oman opinnäytetyön työstäminen.		
Suoritukset:	Opinnäytetyö		
Kirjallisuus:	Opinnäyteohjeet, jaettava materiaali. Hirsjärvi, Remes & Sajavaara, Tutki ja kirjoita.		

HARJOITTELU**(MMHA0Z)****HARJOITTELU 30 op****PRACTICAL TRAINING****(MMHA001)****Harjoittelu**

Practical Training

Laajuus:	30 op	Ajoitus:	1. - 3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija perehtyy alansa työtehtäviin sekä oppii kehittämään ja arvioimaan työtään että työympäristöään. Opiskelija hankkii itse harjoittelupaikan kotimaisesta tai ulkomaisesta yrityksestä tai julkisyhteisöstä.		
Sisältö:	Harjoitteluseminaarit ennen ja jälkeen harjoittelun Harjoittelu matkailu-, ravitsemis- tai talousalan yrityksessä Harjoitteluraportit ja -tehtävät sekä osallistuminen verkkokeskusteluun		
Suoritukset:	Harjoittelu, raportointi ja osallistuminen verkkokeskusteluun		

OPINNÄYTETYÖ

(MPOA0Z)

OPINNÄYTETYÖ 15 op THESIS

(MMOA001)

Opinnäytetyö Thesis

Laajuus:	15 op	Ajoitus:	3. vsk
Osaamistavoite:	Opiskelija osaa tarkastella ja analysoida alansa ongelmia ja hankkeita syvällisesti ja kriittisesti. Hän pystyy osallistumaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Opiskelija osaa käyttää työelämässä tarvittavaa kirjallista ja suullista ilmaisua.		
Edeltävä osaaminen:	Tutkimus- ja kehittämistoiminta		
Sisältö:	Aiheanalyysi Opinnäytetyösuunnitelman laatiminen, esitys ja opponointi Opinnäytetyö + opinnäytetyöpajatyöskentely Esitysseminaarit Kypsyysnäyte		
Toteutus:	T&K&I opintojakso		
Suoritukset:	Aiheanalyysi Opinnäytetyösuunnitelman laatiminen ja esitys Vertaisen opponointi Tutkimus-/kehittämistyö tai projekti ja sen raportointi (kirjallinen ja suullinen esitys) Esitysseminaarit Kypsyysnäyte		
Kirjallisuus:	Hirsjärvi, Remes, Sajavaara, Tutki ja kirjoita www.kajak.fi/opari		

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT

(VAPAAZ)

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 15 op FREE-CHOICE STUDIES

Opiskelija valitsee vapaasti vähintään 15 op opintoja joko omalta alaltaan, oman ammattikorkeakoulun toiselta alalta, muusta ammattikorkeakoulusta tai tiedekorkeakoulusta. Opiskelijan tavoitteena on laaja-alainen osaaminen.

Opiskelija sopii vapaavalintaisista opinnoista koulutusohjelmavastaavan kanssa. Vapaasti valittaviin voi sisällyttää myös aiempia opintoja.